

Dissabte, 26 de febrer de 2005, aula 0.3 UB

Seminari-Taller 10/59

Precarietat en el món de l'educació i la recerca

Proposta de Revolta global, Xarxa d'interins i substituïts de l'escola pública, Assamblearis de tercer cicle/D-recerca UAB.

Ponències

S'exposen cinc casos, cinc vivències diferents com a mostra de la generalitzada situació de precarietat en el món de l'educació i la recerca. Tant la ponència com el taller posterior s'estructuren entorn a les causes i efectes de la precarietat, amb l'objectiu d'arribar a la definició d'accions.

Puri Gutiérrez. Mestra de primària. Substituïda.

Causes: La dinàmica de funcionament de les llistes de substituïts suposa, entre altres, una indeterminació del temps que es treballarà (substitucions per hores, dies,...). Contínua mobilitat. Dificultat d'arrelament als centres.

Efectes: Sensació d'estar en un sistema del que no es participa. Stress. Desolació. Plantejaments entorn a si s'està fent bé la feina i fins i tot si és aquesta la feina que es vol fer.

Edith López. Professora de secundària. Interina.

Causes: L'interinatge suposa disponibilitat total, mobilitat, dificultat d'escollir horaris i grups. L'interí esdevé la figura comodí en el sistema educatiu.

Efectes: Inestabilitat emocional i familiar. Poc poder de decisió sobre la pròpia vida. Infravaloració social.

Gualvert Vargas. Educador Social.

Causes: La problemàtica dels titulats. En aquest cas en un doble sentit; quan no es disposa de títol però s'estan desenvolupant tasques d'educador social i no s'és contractat com a tal; i quan, duent a terme tasques d'educador social i disposant de títol, qui ha de contractar aprofita la confusió del terme *educador social* per a intentar imposar algun altre tipus de contracte (de monitor o animador socio-cultural, per exemple).

Efectes: La situació anteriorment descrita dóna facilitats als qui han de contractar per generar contractes precaris i alhora exigeix a l'educador social una lluita contínua per evitar-ho. Impossibilitat de plantejar-se una temporalitat no finita a mesos.

Marc Martí. Becari investigador pre-doctoral. Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia UAB.

Causes: El discurs polític i econòmic sobre la importància de la recerca no es veu materialitzat en el nivell d'inversió efectivament realitzat. Precarietat en les condicions de les beques, tant les que provenen de l'Estat, de la Generalitat com de la Universitat. Manca de contracte; no tenir dret a atur ni cotitzar.

Efectes: Desajustament entre les condicions laborals i les tasques que veritablement es desenvolupen (cursar el doctorat, investigar, exercir de docent). Relacions de vassallatge amb els superiors. Gairebé nul·la presència en els òrgans de govern de la universitat. Repercussions personals que acaben afectant als resultats de la feina/recerca.

Natalia Rosette. Professora ajudant. Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia UAB.

Causes: Colonialització del sector públic per part del mercat. La precarietat del seu sector es defineix per l'explotació, la vulnerabilitat i la llei del silenci.

Efectes: Sobre l'autoestima i la salut.

Taller

En dos grups i posant en comú les reflexions que les ponències han suscitat, s'elabora un *arbre causa-efecte* orientat a la definició d'accions.

Causes:

- La perspectiva neoliberal regeix el model de gestió del sistema educatiu. Aquest està més orientat a la lògica del mercat que a una gestió estatal.
- Se'n desprèn del darrer punt que l'educació i concretament les titulacions estan pensades en funció del mercat i no d'altres valors.
- L'educació es veu afectada per un procés de mercantilització que la percep com un bé de consum i no com un dret fonamental.

- El poc marge de participació dels treballadors en la gestió educativa genera una sensació de cert fatalisme i dificulta la organització.
- En la dificultat d'organització intervenen les múltiples varietats de condicions de treball que alhora, també generen competitivitat.
- Infravaloració de la professió. Punt encara més accentuat en el sector femení.
- El paper dels sindicats: en certs casos actuen també com a generadors de precarietat.

Efectes:

- Inestabilitat i pèrdua de drets laborals que provoquen efectes negatius tant econòmics, emocionals com de salut.
- Intensificació del treball. Es genera una pressió sobre el treballador que amb pocs recursos ha de treballar més.
- Per por a la repressió, es percep un fre a manifestar el desencís i la manca de dignitat, causat entre altres per la inseguretat laboral i vital, i la situació de dependència i esclavitud.
- Aquesta por a la repressió sumada a l'individualisme generat per les múltiples situacions laborals, provoquen insolidaritat i dificulten l'organització.

Accions:

- Lluitar per l'accés democràtic a la cultura
- Aconseguir la visibilitat de la precarietat tant a nivell polític com jurídic.
- Propiciar la creació d'una xarxa que inclogui tots els sectors de l'àmbit educatiu.
- Treballar entorn a tres fronts d'acció bàsics:
 - o Lluitar contra la precarietat instal·lada al mercat laboral en general.
 - o Unir-se a altres espais del sector públic per unificar esforços.
 - o Trobar un espai de diàleg entre tots els sectors de l'àmbit educatiu.